

Turkishtime

GLOBAL

EXPORT

HSBC BANK A.Ş.'nin katkılarıyla hazırlanmıştır.

GANDHI'NİN
TORUNLARI
BİLİŞİMLE
İLERLİYOR

HİNDİSTAN SON 45 YILDA BİLGİ
VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE
ODAKLANMANIN MEYVELERİNİ
ALMAYA BAŞLADI. BUGÜN KÜRESEL
HER DÖRT ŞİRKETTEN BİRİNİN
HİNTLİ YAZILIM ORTAĞI VAR.

XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

Xxxxxxüyüyen hizmet sektörlerinde güçlü bir konuma sahip olan Birleşik
Krallık ekonomisinin, orta vadede sabit bir büyüme hızı kaydetmesi bekleniyor.

HSBC

45 YILLIK BİR HİKAYE...

Ekonomide uzak geleceğe dönük isabetli bir öngörüden sonra izlenecek yol ülkelerin, şirketleri ve toplumların refah seviyesini yükseltip kalkınma yolunda geç kalınmış etapların hızlı geçilmesini sağlayabilir. Bunun en iyi kanıtı son 45 yılda başardıklarıyla Hindistan... Hindistan denilince akla Bollywood filmleri, baharat kokan kalabalık Delhi sokakları, kutsal sayılan inekler ve kutsal sularıyla Ganj nehri geliyor... Günümüzde ise bunların yanına ülkenin bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaptığı atak da eklenmeli.

Hintliler, bilişim sektörünün geleceğini 45 yıl önce fark ettiler. O yıllarda ül-

ke tarımla uğraşan yoksul yığınlardan oluşuyordu 1970'lerde küçük çaplı yazılım işlerine başlandı ve o çabalar bugün 100 milyon dolarları aşan cirolara sahip şirketler yarattı. 1990'larda ise hızla ekonomik reformlara öncelik verildi. Ülkede kendini gösteren yazılım sektörüne ise bu yıllarda daha fazla önem verildi. Üniversiteler, yazılım enstitüleri açıldı. Bilgisayar, yazılım mühendisleri yetiştirildi. Ucuz işgücü sayesinde Batılı hiçbir ülke Hintli yazılım firmaları ile rekabet edemedi. Daha ucuza sağlanan bilişim hizmetlerine talep arttı. Batılı ve uluslararası birçok firma yazılım işlerini Hintli firmalara yaptırmaya başladı.

Hindistan'daki en popüler sektör, yazılım sektörü oldu. Fırsatları iyi değerlendiren gençler, hem ülkelerinde hem de dünyanın sayılı bilişim firmalarında çalışabilecek eğitimle donatıldılar. Yoksul bir ülke olan Hindistan, küreselleşen dünyanın gereksinimlerini erken fark ederek ve elindeki ucuz işgücünü rekabette kullanarak bu sektörü ekonomisi için bir dayanak ve geleceği için bir yükselme aracı olarak değerlendirebildi. Hindistan gelişmekte olan ülkeler arasında en hızlı büyüyenlerden biri (BRIC) ve dünyanın en iyi 10'uncu ekonomisi.

Ülke, yazılım sektöründe yakaladığı başarıyı sanayi ve yatırımlara yansıtarak

HİNDİSTAN

Yer aldığı bölge	: Güney Asya
Yönetim biçimi	: Federal Cumhuriyet
Resmî diller	: Hintçe-İngilizce
Nüfus	: 1 milyar 256 milyon 695 bin
Yüzölçümü	: 3.287.263 km ²
Başkent	: Yeni Delhi
Başlıca şehirler-nüfus	: Yeni Delhi (21,8 milyon), Bombay (20,8 milyon), Kalküta (14,6 milyon), Chennai (8,9 milyon), Bangalore (8,7 milyon), Hyderabad (7,7 milyon)
GSYİH (milyon \$)	: 2.049.501
Kişi başına düşen milli gelir	: \$1.627
Büyüme oranı	: %7,2
Para birimi	: Hint Rupisi
Telefon kodu	:
İnternet TLD	: .in

Yazılım, ekonominin çehresini değiştirdi

DÜNYANIN EN HIZLI BÜYÜYEN EKONOMİLERİNDEN BİRİ OLAN HİNDİSTAN, KÜRESEL EKONOMİNİN GİDİŞATINI 40 YIL ÖNCEDEN GÖRMEYİ BAŞARDI. ŞİMDİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE YAPTIĞI YATIRIMLARLA KÜRESEL BİR GÜÇ OLMA YOLUNDA İLERLİYOR. 1 MİLYAR 300 MİLYON NÜFUSA SAHİP ÜLKEDE

Hindistan, 1947'de İngiltere'ye karşı bağımsızlığını kazandıktan sonra uzun süreli bir kapalı ekonomi dönemi yaşadı. Ardından 1990'larda hayata geçirilen serbest ticaret ve ülkeye daha fazla yatırım çekmek için yürürlüğe giren uygulamalar, Hindistan'ı dünyanın en hızlı büyüyen ülkeleri arasına soktu. Bugün dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olan Hindistan ekonomisi gücünü hizmet sektöründen alıyor. Bilgiye dayalı hizmetler sektöründe modern ve küresel rekabet gücüne sahip Hintli şirketler, sayılı küresel firmalar arasında yer alıyor. Ülkenin kalkınmasındaki bu itici güce rağmen, ekonominin diğer cepheleri tezatlıklar oluşturuyor. Tarım halen ekonominin belkemiği ve halkın çoğunluğunun geçim kaynağı. Sektör, düşük eğitimli işgücü ve gelişmiş ticaret anlayışından uzak çalışma koşullarına bağımlı. İmalat sanayi ise geleneksel olarak düşük kaliteli ürünler imajını son yıllarda değiştirmeye başladı. Hindistan, küresel ticarete daha fazla önemli konuma geldikçe imalat sektörüne yatırımlar da artıyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK 10. EKONOMİSİ

Hindistan, 2 trilyon doları aşan GSYİH'si ile dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisi arasında. GSYİH'nin yüzde 56,3'ü hizmetler sektörüne ait iken sanayi yüzde 26,2'sini, tarım sektörü de yüzde 17,5'ini oluşturuyor. Hindistan'ın son ekonomik reformları başlattığı 1990'lı yılların başından itibaren ekonomik büyüme geçici olmaktan çıktı ve önceki yıllardan daha yüksek bir büyüme oranı yakalandı. Reel büyüme 2003 yılından itibaren her yıl yüzde 8'in üzerinde gerçekleşiyor ve 2006 yılında yüzde 9,7 ile tepe noktasına ulaştı. 2008 yılında ise küresel krizin etkisiyle ekonomik büyüme yüzde 6,1 olarak gerçekleşti. Yüksek büyümenin olduğu 2003 ve 2007 yıllarında kamu harcamalarının büyümeye katkısı sadece yüzde 6 oldu. Hindistan'ın net ithalatçı olmasının ekonomiyeye negatif etkisi 2008 yılında hızlandı. Ekonomideki parlak nokta ekonomik aktivite içinde önemli bir etken olan yatırımlar oldu. 2008 yılında toplam ihracatın GSYİH'nin sadece yüzde 24'ü oranında kalması ve dünya ile kısıtlı ticari

entegrasyon ülkenin küresel finansal krizden daha az etkilenmesini sağladı. Dış ticaret büyük bir darbe aldı, ancak ekonominin dayanak noktası olan iç talep, çabuk toparlanan esnek bir yapıya sahip olduğunu kanıtladı.

BÜYÜMEYE RAĞMEN MALİ DURUM ZAYIFLIĞINI KORUYOR

Hindistan'ın son beş yıllık reel büyüme verilerine bakıldığında ise ülke ekonomisinin 2009'da yüzde 8,3, 2010'da yüzde 10,2, 2011'de yüzde 6,7 ve 2012'de yüzde 4,7 büyüdüğü görülüyor. 2013'te hız kesen ülke ekonomisi yüzde 6,1 büyüdü. 2014 performansı ise yüzde 7,2 oldu. 2000'lerin başında Hindistan'ın genel bütçe açığı doruk noktasına ulaşarak GSYİH'nin yüzde 9,6'sına ulaşmıştı. Bütçe açığı 2014-2015 mali yıllarında yüzde 5 seviyelerinde seyrediyor. Son yıllardaki büyümeye rağmen mali durum zayıf olma niteliğini sürdürüyor. Ülkede bütçe açığını azaltmaya yönelik uygulamalar politik olarak zorunlu hale geldi. Sübvansiyonları azaltmak, vergi paylarını artırmak (sadece 32 milyon kişi gelir

vergisi veriyor), kamu çalışanlarının sayısını azaltmak ve kamu iktisadi teşekküllerini kapatmak ya da özelleştirmek gibi önlemler gündeme gelse de bunların uygulanması güçlü karşıt gruplar yüzünden oldukça zor.

DÜNYANIN YAZILIMINI YAPIYORLAR

Dünyada her dört çokuluslu şirketten birinin yazılım işlerini Hintli firmalar üstleniyor. Hizmetler sektörü ekonominin en büyük ve en iyi performans gösteren bileşeni olarak ana yönlendirici konumunda. Dünya yazılım sektöründe önde gelen ülkelerinden biri olan Hindistan, en önemli yazılım ve hizmet ihracatçılarından biri. Güçlü ekonomik büyüme, teknoloji altyapısı, eğitilmiş insan gücü, rekabetçi Hintli firmalar ve hükümetin desteği Hindistan bilişim sektörünün gelişmesine hız kazandırdı.

Bilişimin yan alanlarından biri olan dış kaynak kullanımı (business process outsourcing), özellikle son yıllarda Hindistan ekonomisine büyük katkı sağlıyor. Ucuz ancak kalifiye işgücü ve özel programları ile dikkat çeken Hindistan, dış kaynak kullanımı alanında dünyanın en önemli merkezleri arasında. Yazılım hizmetlerinin en önemli küresel tedarikçisi olma yolunda hızla ilerleyen Hindistan; bankacılık, sigortacılık, teknoloji, telekomünikasyon, mühendislik ve işletme hizmetleri gibi alanlarda faaliyet gösteren pek çok uluslararası şirketin çağrı merkezlerini yönetiyor, finansal muhasebe kayıtlarını tutuyor ve bu şirketlere veri tabanı hizmeti veriyor.

YAZILIMLARIN EN BÜYÜK ALICISI ABD

Hindistan'da yazılım, bilişim teknolojisi ve hizmetleri alanında faaliyet gösteren yaklaşık 5 bin civarındaki şirketin yüzde 60'ını yerliler oluştururken, kalan yüzde 40'ı hem Hindistan'da hem de yurtdışında ofisleri bulunan çokuluslu şirketlerden oluşuyor. Sektör gelirlerinin yüzde 65'i çokuluslu şirketlere ait. Sektörün en önemli pazarı yazılım ihracatının yüzde 70'inin yapıldığı ABD. İkinci önemli pazar ise yüzde 25 paya sahip

Coğrafi olarak dünyanın en büyük yedinci ülkesi olan Hindistan'da nüfus 1 milyar 300 milyon. 2 trilyon doları aşan GSYİH'sinde ise hizmetler sektörü yüzde 56.3 büyüklüğe sahip.

olan Avrupa ülkeleri. Hindistan şirketleri özellikle bankacılık, sigortacılık ve finans yazılımlarında güçlüdür. Bu sektördeki ihracat büyüklüğü 102 milyar dolara ulaştı.

HER YIL 10 MİLYON KİŞİ İŞGÜCÜNE KATILYOR

Son yıllarda teknoloji ve bilgi işleme verilen önemle birlikte ekonomideki ta-

rıma bağımlılık azalmış olsa da tarım sektörünün GSYİH'den aldığı paydaki dalgalanmalar, hala yıllık muson yağmurlarının sonuçlarına bağlı bir seyir izliyor. GSYİH'den yüzde 17.5 pay alan tarım sektöründe ülkenin yüzde 60'ı istihdam ediliyor. Toprak sahiplerinin çoğunluğu geçinecek kadar tarım yapıyor ve çoğu çiftçi ailesi yoksulluk sınırının altında yaşam sürüyor. Özellikle kırsal alanda dünyadaki en kötü insani gelişim indekslerinin bazılarına sahip.

Buna karşın çok sayıda yüksek nitelikli işgücüne ve birkaç uluslararası endüstriyel gruba da sahip.

Hindistan ekonomisinde en büyük sorunlardan biri artan işgücü. Yıllık işgücüne katılım 10 milyon. 1.3 milyarlık nüfusun yıllık artış hızı ise yüzde 1.5. Halkın yüzde 60'ı nüfusu 5 bini geçmeyen yerleşim yerlerinde yaşıyor. Buna karşın şehirlere göç hızla artıyor. Hindistan dünya nüfusunun yüzde 17'sini barındırıyor. Dünyada Çin'den sonra en kalabalık ül-

HİNDİSTAN EKONOMİSİNİN DETAYLARI

- Ülke coğrafi büyüklüğüne rağmen doğal kaynak bakımından fakir sayılabilir.
- Ülke ekonomisi iki tezat üzerine kurulu; hizmetler sektörü 2 trilyon dolarlık GSYİH'nin yüzde 50'sinden fazlasını oluştururken ülkede yaşayanların yüzde 60'ından fazlasının geçimi tarıma bağlı. Tarım kesimi, ülkedeki en ağır yoksulluğu yaşayan kesim.
- Hindistan'ın gelişen ticaretine rağmen iç talep fazlalığı dış ticaret açığını tetikliyor. İmalat sanayii ise henüz küresel çapta kaliteli bir üretimi tam anlamıyla gerçekleştiremiyor.
- Dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisinden biri olarak dış ticarete her yıl bütçe açığı veriyor.
- Gelişmekte olan ekonomiler arasında yer alan Hindistan'ın önümüzdeki 10 yılda dünyanın en iyi ekonomileri arasında ilk beşe gireceği öngörüülüyor.
- İşgücüne katılım yılda 10 milyon kişi iken kamunun 2022 yılına kadar tamamlanması öngörülen altyapı projelerinin maliyetinin 1 trilyon doları bulacağı tahmin ediliyor.
- GSYİH'nin yüzde 75'ini özel sektör oluştururken, ticaret ve yatırım politikaları devletin elinde. Hindistan'ın ithal ettiği ürünlerin bazıları sadece devlet eliyle ithal edilebiliyor. Kimi ürünlerde kısıtlama ve yasaklar söz konusu. İthalat gümrük vergileri yüzde 10 düzeyinde.
- Yatırım ortamında kısıtlamalar ve yasaklar bulunmakla birlikte, ekonomik gelişmeyi teşvik etmek için son dönemde yatırımlara daha fazla serbestlik tanınıyor.

ke Hindistan. Önümüzdeki yıllarda Hindistan nüfusunun Çin'i geçeceği tahmin ediliyor.

DOĞAL KAYNAKLAR FAKİRİ

Hindistan coğrafi olarak dünyanın yedinci büyük ülkesi olmasına rağmen doğal kaynak bakımından zengin bir ülke değil. Çok yüksek nüfus yüzünden doğal kaynak ihtiyacı giderek artıyor. Hindistan'daki en önemli madenler kömür, demir ve boksit. Petrol ve gazın büyük

HSBC KÜRESEL BAĞLANTILAR HİNDİSTAN RAPORU – MAYIS 2015

HİNDİSTAN YAKIN VADEDE İYİMSER BİR GÖRÜNÜM ORTAYA KOYUYOR. PETROL İTHALATÇISI OLAN HİNDİSTAN, KÜRESEL PETROL FİYATLARINDAKİ DÜŞÜŞTEN YARARLANDI VE BUNUN POZİTİF ETKİSİ GELECEK DÖNEMDE DE DEVAM EDECEK. HİNDİSTAN MERKEZ BANKASI'NIN (RBI) OCAK 2016 İÇİN HEDEFLEDİĞİ %6'NIN ALTINDAKİ ENFLASYONUN BİR SONUCU OLARAK CARİ AÇIĞIN DA DÜŞÜK

* HSBC Küresel Bağlantılar Raporu'nda ele alınan 24 dış ticaret pazarı arasında sıralanmaktadır.

Düşük seyreden petrol fiyatları, gerileyen enflasyon ve uygulanan gevşek para politikalarının ekonomik büyümeyi desteklemesiyle Hindistan'ın yakın dönemdeki durumu iyimser görünüyor. Ancak, yapısal reformlardaki ilerlemede yaşanan yavaşlamanın üretim potansiyeli üzerinde olumsuz bir etkiye neden olması ve uzun dönemde ekonomik büyümeyi sektöre uğratması bekleniyor.

> Hindistan'ın, görece düşük iş gücü birim maliyeti sayesinde uluslararası pazarda sahip olduğu rekabetçi pozisyonun ihracatı olumlu etkilemesi bekleniyor. 2030 yılına kadarki dönemde Çin önemli bir ticaret ortağı olarak kalmaya devam edecektir.

> Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) tüketiminde yaşanan hızlı büyüme, Hindistan ekonomisi için Bilgi Teknolojisi Anlaşması'na ilk dahil olduğu döneme kıyasla daha anlamlı bir hale getirmekte. Hindistan müzakere sürecine karşı mesafeli dursa da genişletilmiş iki numaralı Bilgi Teknolojisi Anlaşması'nı imzalamak ülke ekonomisi için büyük bir öneme sahip olabilir.

> Hindistan uluslararası pazarda rekabetçi bir konuma sahip ancak önümüzdeki yıllarda büyüme potansiyelini koruyabilmesi için yapısal reformlara ilişkin çalışmalarını sürdürmesi gerekecektir. Bilgi Teknolojisi Anlaşması gibi dış ticaretin liberalleşmesine yönelik çok taraflı anlaşmalara katılım uzun dönemde ülke ekonomisinin rekabetçi konumunu ve büyüme potansiyelini sürdürebilmesi için önemli bir politika aracı sunmaktadır.

UZUN VADEDE GÖRÜNÜM

İZLENMESİ GEREKEN İHRACAT KORİDORLARI

Günümüzde petrol ürünleri Hindistan'ın ihracatı içinde büyük bir yer alıyor. Bu sektörün toplam emtia ihracatının büyümesine 2015-2020 yıllarında %20'ye yakın katkı sağlaması bekleniyor. Hindistan'ın üretim sektöründeki gelişmelerle, 2030 yılına kadarki süreçte, ulaşım ürünleri gibi daha gelişmiş

Xxxxxrallık'ın önümüzdeki 15 yılda kaydedeceği ihracat artışındaki en büyük rolü, endüstriyel makineler ve ulaşım ekipmanları üstlenecek.

sektörlerin ihracat içinde en büyük payı almaları beklenmektedir. Bu dönemde öne çıkması beklenen diğer sektörler, endüstriyel makina ve ilaç sektörü olarak öngörülmektedir.

Diğer ülkelerle (hem gelişmekte olan hem de gelişmiş pazarlar) karşılaştırıldığında düşük işgücü maliyeti ile Hindistan uluslararası pazarlarda rekabetçi bir konumdadır. Gelecek yıllarda Çin'in önemli bir ticaret partneri olarak kalmaya devam etmesi beklenmektedir. 2030'lu yıllarda Çin'e gerçekleştirilen ihracatın yıllık %14 oranında büyüyeceğini öngörüyoruz. Bu oran, Vietnam hariç, diğer ülkelere yapılan ihracatın yıllık büyüme oranlarından yüksek olacaktır. İhracatta, Brezilya gibi yeni pa-

zarlar da devreye girecektir. Brezilya'ya yapılan ihracatın 2030 yılına kadar, yılda %10 artması beklenmektedir.

Bölgesel ticaret merkezi olarak Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) büyüyen rolü, ABD'yi yerinden ederek, 2030 yılına kadar bu ülkeyi Hindistan'ın en büyük ihracat noktalarından birisi haline getirecektir. Orta vadede, Hindistan ve BAE arasındaki geçmişe bağlı güçlü ticari ve kültürel bağ, iki yönlü ticaret akışının artmasını destekleyecektir. BAE bilgi bazlı sektörler için verirken Hindistan'ın ilaç ve biyo-teknoloji gibi alanlarda hızla bir dünya lideri konumuna gelmesi, iki ülke arasında AR-GE ve teknoloji transferi açısından yeni işbirliği fırsatları doğuracaktır.

İZLENMESİ GEREKEN İTHALAT KORİDORLARI

Hindistan'ın ithalat yelpazesinin son 15 yılda çok fazla değişiklik göstermediğini görüyoruz. Endüstriyel makine, petrol ve maden ürünlerinin, 2030 yılına kadar ithalat büyümesine katkıda bulunacak ilk üç sektör olmaya devam etmesi bekleniyor. Artan iç talep ve hızla büyüyen orta sınıf, cep telefonları ve bilgisayar gibi ürünleri kapsayan BİT (bilgi ve iletişim teknolojileri) teçhizatlarına ait ithalatın önümüzdeki yıllarda önemini artacağını gösteriyor.

Endüstriyel makine, 2030'a kadar ki 10 yıllık süre boyunca Hindistan'ın en büyük ithalat gereksinimi oluşturacak. Coğrafi yakınlığın yanı sıra teknolojik bilgi ve uzmanlığı sebebiyle Çin, 2030'a kadar Hindistan'ın en büyük ithalat sağlayıcısı olmaya devam edecek. Bu süre içerisinde Suudi Arabistan, BAE ve Endonezya gibi hızla büyüyen ve gelişmekte olan pazar ekonomilerinin de ithalat girdisi sağlayan ülkeler sıralamasında pozisyonlarını konsolide ederek ilk 5'te yer alacakları tahmin ediliyor.

ELEKTRONİK ÜRÜNLERE ODAKLANMAK

> Hindistan, Asya'da BİT gelişimi konusunda diğer gelişmekte olan pazarlara göre geride kalmaktadır. Dünya Ekonomik Forumu ve INSEAD Uluslararası İş Üniversitesi tarafından ortaklaşa hazırlanan 2015 Küresel Bilgi Teknolojisi Raporu Hindistan'ı BİT gelişimi açısından 143 ekonomi içerisinde 89. sırada göstermektedir.

Hindistan Bilgi Teknoloji Anlaşması'nda (ITA) imza sahibi olmasına rağmen, 2000'li yılların başlarının gümrük vergisindeki düşüş için bir geçiş periyodu olması sebebiyle, anlaşma Hindistan'da 2005'e kadar tam anlamıyla yürürlüğe girmedi. Yine de Hindistan'ın ITA üyeliğinden önemli derecede fayda sağladığını birçok bulgu destekliyor. Bir araştırma, Hindistan'ın ITA üyeliği öncesinde ithal BİT ürünleri üzerinde uyguladığı her bir 1 \$'lık gümrük vergisi için, düşük üretim performansı sebebiyle

le ülke ekonomisinin bu durumdan 1.30 \$ kayıp yaşadığını gösteriyor.

> Kilit girdi fiyatlarını düşürmesiyle BTA, BİT yazılımları ve servisleri sektörünün gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca BTA, Hindistan'da her 100 kişide cep telefonu abonesi olanların sayısı 2005'te sadece 8 kişi iken, bu sayının 2013'de 71 kişiye yükselmesi örneğinde olduğu gibi, BİT ürünlerinin daha fazla yaygınlaşmasına da yardım etmiştir.

> Hindistan, yurtiçi endüstrinin yarattığı talep kadar tüketicilerin de telekomünikasyon ve yüksek teknoloji ürünlerine olan yüksek talebine bağlı olarak, 2030'a kadar elektronik ürünler için net ithalatçı olmaya devam edecektir. Elektronik ürünleri ihracatının 2015 - 2030 arasında yaklaşık yıllık ortalama %8 artış göstereceği tahmin edilirken, aynı dönemde elektronik ürünleri ithalatının yıllık ortalama %10 artış göstereceği ve bunun bu ürünler için artan

bir dış ticaret açığına sebep olacağı öngörülmektedir.

> Hindistan ekonomisindeki hızlı BİT tüketimi dikkate alındığında, BAT Hindistan için, ilk katıldığı zamana kıyasla, daha önemli bir hale gelmiştir. Hindistan şimdiye kadar pazarlıklardan kendini

uzak tutsa da, genişleyen bir BAT-II anlaşmasının yaratacağı faydalar Hindistan ekonomisi için çok önemli olabilir. Ulaşılabilir BİT ürünlerine erişimin artmasıyla, BAT-II inovasyonun gelişmesine, üretimin artmasına ve ülkenin rekabet gücünün artmasına katkıda bulunacaktır.

XXXXxxxxxxan Almanya ve Fransa'ya giden ticari ürünlerin payının önümüzdeki 10 yılda düşeceği tahmin edilirken, Çin ve Hindistan'a gerçekleşen ihracatın 15 yılda ikiye katlanması bekleniyor.

KAYNAK: HSBC Küresel Bağlantılar Hindistan Raporu, Mayıs 2015 (Oxford Economics tarafından modellenmiştir) HSBC Bank Plc tarafından bu dokümanda verilen bilgilerden hiçbirini herhangi bir ülke veya bölgede faaliyette bulunan kişiler lehine ve Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar yoluyla teklif, pazarlama veya satış amacıyla yayımlanmamıştır. Bu nedenle, bu belge, herhangi bir ülke ya da bölgedeki kişiler için ticaret teklifi ya da talebi olarak

anlaşılmalıdır. Yayımlanmış olan doküman, dokümanın dağıtımını kısıtlayan ülke ya da ikamet eden kişilere dağıtılma amacını taşımamaktadır. Doküman, hiçbir alıcısı tarafından kopyalanmamalı, çoğaltılmamalı, iletilmemeli ya da başkalarına dağıtılmamalıdır. Bu belgede yer alan bilgiler yalnızca genel bir tabiidir. Kapsamlı olması amacıyla tasarlanmamıştır ve finans, hukuk, vergi ya da diğer profesyonel alanlarda tavsiye

niteliğinde değildir. Katkı sağlayanların görüşleri ve fikirleri kendilerine aittir, HSBC Bank A.Ş. ve HSBC Bank Plc'ye mal edilemez. Bu belgede verilmiş görüş ya da beyanlara güvenilmesinden ötürü oluşacak kayıplardan HSBC Bank A.Ş. ve HSBC Bank Plc ya da katkı sağlayanlar hiçbir koşulda sorumlu olmayacaklardır. Bu doküman HSBC Bank Plc tarafından yayımlanmış olup sadece bilgilendirme amacı taşımaktadır.

Baharat ile başlayıp yazılım teknolojileri

KEŞFEDİLDİKTEN SONRA AVRUPA'YA DENİZYOLUNDAN GİDEN BAHARATIN ÖNEMLİ TİCARİ DURAKLARINDAN BİRİ OLAN HİNDİSTAN, BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ İLE GÜNÜMÜZ KÜRESEL TİCARETİNİN YENİ İLĞİ ODAĞI.

Vasco da Gama 1498'de Ümit Burnu'nu dolaşarak Hindistan yolunu açtı. Kristof Kolomb Batı Hint Adaları'na, Macellan Güney Amerika'yı dolaşarak Doğu Hint Adaları'na vardı. Böylece Çin ve Doğu Asya'nın baharatları için yeni bir alternatif yol ortaya çıktı. Baharat eski İpek Yolu'nun dışında yeni bir yoldan taşınmaya başlandı. Baharat Yolu'nun güney ayağındaki en önemli durağı Hindistan kıyıları oldu. Hindistan ve Seylan'dan (Sri Lanka) Kızıldeniz'deki Akabe Körfezi'ne, Yemen kıyılarına ya da Basra Körfezi'ne gelen baharatlar, Avrupa'ya denizyolundan taşınmaya başlandı. Hindistan, yıllardan bu yana Uzakdoğu'nun Batı'ya açılan en alternatif ticari ülkesi olmaya devam ediyor.

Ekonomisini 1991 yılından başlayıp sürekli gelişen reformlar sayesinde şeffaflaştıran Hindistan, uluslararası ticarette daha aktif yer almaya başladı. 1991'de ithalat gümrük vergileri yüzde 350'lerde iken şu andaki ortalama düzeyi olan 10'lara kadar düşürüldü. Hala uluslararası standartlara göre yüksek vergi uygulamaları olsa da Hindistan, Güney Asya'nın en önemli pazarı. Özellikle nüfusunun yüksekliği ve gelişen ekonomik

xxxxxx xxxxxxxxxxx xxx

koşullar, Hint pazarını daha cazip kılıyor. Ayrıca Çin'e yakınlığı Hindistan'ı ticarette bir adım daha öne çıkarıyor. Ülkenin dış ticaretindeki en büyük sorunu ise ithalata bağımlı bir görüntü çizmesi. Hindistan ekonomisine can veren bilgi ve iletişim teknolojileri, ticaretin en güvenilir ve hareketli kısmını oluşturuyor.

DİŞ TİCARETİNDE SÜREKLİLEŞEN AÇIK

Hindistan ekonomisinin dış ticaretinde büyük rakamlar söz konusu fakat ülke ithalat ağırlıklı bir dış ticaret grafiği sergiliyor. Bu durum Hindistan'ın iç pazarının yeterince büyük olmasından da kaynaklanıyor. Hindistan'ın ihracatı 2014 yılında yüzde 5.5 azalarak 318 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. İthalatı ise yüzde 0.7 azalmasına rağmen 462 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 781 milyar dolarlık bu dış ticarete; 144 milyar dolarlık bir

HİNDİSTAN'IN DİŞ TİCARETİ (milyon dolar)

	2010	2011	2012	2013	2014
İhracat	220.409	301.483	289.565	336.611	318.174
İthalat	350.029	462.403	488.976	466.046	462.921
Hacim	790.847	763.886	778.548	802.657	781.095
Denge	-129.620	-160.920	-199.411	-129.435	-144.747

Kaynak: ITC - Trademap

açık verildi. Hindistan dış ticareti kronikleşen bir şekilde açık veriyor. Fakat ülke, iç pazarının büyüklüğü dış ticarete verilen açığın dengeleyici tarafı olarak Hindistan ekonomisinin yapısını belirliyor.

ÇİN VE ABD EN BÜYÜK TİCARET PARTNERLERİ

Hindistan, ithalatının büyük kısmını Çin'den gerçekleştiriyor, ihracatının büyük kısmını ise ABD'ye yapıyor. İthalatında Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkeler öne çıkarken ihracatında Birleşik Arap Emirlikleri ve Hong Kong ABD'den sonra gelen ülkeler. Hindistan 318 milyar dolarlık ihracatının 42.5 milyar dolarlık kısmını ABD'ye gerçekleştiriyor. 462 milyar dolarlık ithalatında ise 58.3 milyar dolar ile Çin ba-

şı çekiyor. 2014 yılı itibarıyla ülkenin ihracatındaki başlıca ürünler petrol yağları, elmaslar, mücevherat, ilaçlar, pirinç, binek araçlar ağırlıklı olmak üzere pamuk, sığır eti, otomotiv aksesuarları ve parçaları ve telefondan oluşuyor.

'BİLGİ' TİCARETİNE YÖNELDİLER KAZANDILAR

Ekonomi ve sanayi yatırımları ve refah düzeyiyle pek de ön sıralarda olmayan Hindistan, aradığı sıçramayı bilgi teknolojilerinde buldu ve özellikle yazılım ticaretinde sözü geçen bir ülke haline gelmeyi başardı. Hint şirketler, yazılım ticaretinde tercih edilen markalar haline geldiler. Başta Amerika olmak üzere birçok teknoloji ülkesine ihracat yapıyorlar. Yazılım şirketlerinin temelleri 1970'te

TÜRKİYE, HİNDİSTAN İLE TİCARETİNDE YAVAŞ KALİYOR

Türkiye ile Hindistan arasında ticaret hacminde gözlenen artışa rağmen, ticaret dengesi sürekli olarak Türkiye aleyhine sonuçlanıyor. İki ülke arasında en yüksek ticaret hacmine 2014 yılında ulaşıldı. Geçen yıl Hindistan ile 7.4 milyar dolarlık dış ticaret gerçekleştirildi. Hindistan Türkiye'ye 6.8 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirirken Türkiye, Hindistan'a sadece 586 milyon dolarlık ürün satabildi.

atıldı. O dönemler küçük çaplı yerel şirketler, uluslararası şirketlerin Hindistan'a ihrac ettiği ürünler için birtakım yazılım programları hazırlıyordu. 1980'lerden itibaren Hintli yazılımcılar Batılı şirketlerin dikkatini çekti. Ucuz işgücü sayesinde, yazılım işlerini Hintli firmalara yaptırmamın, şirketler için yanı yarıya daha ucuza mal olduğu keşfedildi. Hintli bilişim teknolojisi uzmanları, o dönem ABD'deki meslektaşlarının neredeyse yüzde 5'i oranında gelir karşılığında çalışıyorlardı. Hintli yazılım firmalarının rekabet gücü bir hayli fazlaydı. İletişim, altyapı ve donanım gibi ilave masraflar eklendiğinde bile aynı yazılımı Hindistan'da geliştirmek ABD'de geliştirmekten çok daha düşük maliyetliydi.

Sektörün gelişimiyle birlikte Hintli yazılım şirketleri, özel amaçlı yazılımlar üretmeye ve bunları ülke dışında da pazarlamaya yöneldiler. İşgücünün yanı sıra yüksek öğrenim ve bilgisayar mühendisliği yetiştirilmesine verilen önem, büyük Amerikan firmalarında çalışan Hintlilerin sayıca yüksekliği ve yazılım hizmetleri için büyük sermaye ve hammadde kaynağına ihtiyaç olmaması gibi unsurlar da bu ülkenin yazılım sektörünün hızlı gelişmesinde etkili oldu.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMETİNDE 100 MİLYAR DOLARI AŞAN İHRACAT

Yabancı sermaye için yasalar gevşetiliyor

HİNDİSTAN, SON 25 YILDIR KATI KURALLARINI YABANCI SERMAYENİN ÜLKEDE YATIRIM YAPMASI AMACIYLA GEVŞETİYOR. BUNA RAĞMEN YABANCI YATIRIMLAR BAZI SEKTÖRLERDE HALA YASAK. YİNE DE ÜLKEDE GELECEK DÖNEMDE DOĞACAK BİRÇOK YATIRIM FIRSATI VAR.

Serbestleşmeye doğru bir gidiş olmasına rağmen, Hindistan'da yatırım yapma süreci her zaman şeffaf değil. 1991'den bu yana süren reformlarla, yabancı sermayenin ülkeye girişine daha fazla izin verilmeye başlandı. 2005 yılında ise yeni yapılacak yabancı yatırımlar üzerindeki kısıtlamalar kısmen azaltıldı. Getirilen yeni kurullarla, eski ortak girişimler üzerindeki kısıtlamalar devam ediyor fakat yeni yatırımcılar kendi ticari koşullar hakkında müzakere yapabiliyor. Yerel firmanın yabancı ortağının iş stratejisini kısıtlama yetkisi azaltıldı, ancak şirketin elden çıkarılması ve tasfiyesine ilişkin prosedürler mevcut ortaklıklar için hala belirsizliğini koruyor.

BAZI SEKTÖRLERDE YATIRIM HALA YASAK

Gayrimenkul, çokmarkalı perakendecilik, hukuk hizmetleri, güvenlik hizmetleri, nükleer enerji ve demiryolları gibi birçok alanda ve alt sektörlerinde yabancı yatırımlar yasaklanmış durumda. Uydu kentler gibi bazı gayrimenkul projelerine yabancı yatırım izni verilebiliyor. Hindistan'da ikamet etmeyen Hintliler konut ve gayrimenkullere yatırım yapabiliyor. Ayrıca yabancı yatırımın yüzde 49 ile sınırlı olduğu sivil havacılık şirketlerinin yüzde 100'ünü ellerinde tutabiliyor. Hin-

distan'da ikamet etmeyen Hintlilerin çifte vatandaşlık hakları var ve Hindistan vatandaşları gibi yatırım yapabiliyorlar. Yurtdışına sermaye çıkışı Hindistan vatandaşları için giderek kolaylaşıyor.

2022'YE KADAR 1 TRİLYON DOLARLIK YATIRIM

Hindistan'ın önümüzdeki yedi yıl içinde altyapı yatırımlarına 1 trilyon dolar harcaması bekleniyor. Bu projelerin çoğunluğu inşaat sektöründe ve yabancı yatırımcılar için kısıtlamalar bulunmuyor. Hindistan hükümeti bu projelerin yapımı

için özellikle dış yatırımcıyı ülkeye çekmeye çalışıyor. Hindistan-Türkiye ilişkilerinde de son dönemlerde yapılacak bu altyapı yatırımları sıklıkla gündeme geliyor. Hindistan hükümeti, bu yatırımların gerçekleşmesinde Türk müteahhitlerinin de pay almasını istediğini pek çok kez dile getirdi.

HİNTLİ VE TÜRK FİRMALARIN İŞBİRLİKLERİ ARTIYOR

Son yıllarda Hintli firmaların Türkiye pazarına olan ilgileri artıyor. Türkiye'de 100 civarında Hintli firma faaliyet yürü-

tüyor. İki ülke firmaları arasındaki işbirlikleri de yatırımları beraberinde getiriyor.

Jindal'dan yatırım planı: Hindistan'ın önemli çelik şirketlerinden olan Jindal, paslanmaz çelik, krom madeni ve termik santral alanlarında Türkiye'de yatırım yapma kararı aldı. İlk aşamada 500-600 milyon dolarlık bir yatırım yapılarak bir termik santralin kurulması planlanıyor.

GMR - Limak ortaklığı: Sabiha Gökçen havalimanının yeni dış hatlar terminal binası ve diğer ilgili tesislerinin yap-işlet-devret modeli ile yapılması hakkını kazanan Limak İnşaat AŞ.- GMR Infrastructure Ltd- Malaysia Airport Holding Berhad Ortak Girişim Gurubu'nda yüzde 40 hisse ile Hintli GMR Grup da yer aldı.

IOC - Çalık ortak girişimleri: İlk olarak Çalık Holding ile birlikte Tüpraş özelleştirmesine katılan IOC'nin (Indian Oil Corporation) yine aynı holdingle 4.9 milyar dolara mal olacak 15 milyon ton/yıl kapasiteli rafineri ve petrokimya tesisini ortak olarak kurmak için EPDK'ya yaptığı 49 yıllık rafineri lisans başvurusu kabul edildi.

Dhanus'dan yatırım: Hintli iletişim şirketi Dhanus Technologies, 2008 yılında Borusan Telekom'u satın alarak Türkiye'deki yatırımlarına başladı.

Dabur India Türkiye kozmetik pazarına girdi: Hindistan'ın en büyük hızlı tüketim ürünleri şirketlerinden olan Dabur, Türki-

ye'deki Hobi Kozmetik'in tamamını satın alarak pazara girdi.

Arcelor Mittal ve Borusan'dan yatırım: Hindistan'ın ve dünyanın önde gelen demir-çelik şirketi Arcelor Mittal, Borusan Holding'le yüzde 50 ortaklıkla, Gebze'de 4.8 milyon ton kapasiteli bir sıcak sac tesisi kurdu.

TAFE'nin Manisa yatırımı: Hintli Tractors and Farm Equipment Limited (TAFE) Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde yıllık 15 bin traktör üretimi planı ile bir traktör üretim ve montaj tesisi yatırımı gerçekleştirdi.

Polyplex Çorlu'da: Dünyanın beşinci büyük ince polyester film üreticisi Polyplex, Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi'nde içerisinde 4MW bir elektrik santralini barındıran 24.000 TPA'lık kapasiteli bir polyester film tesisi kurdu. Ardından 5000 TPA kapasiteli bir metal kaplama tesisi yatırımı yine aynı bölgede hayata geçirildi.

Farplas Hindistan'da üretiyor: Renault, Toyota, Ford, Honda, Mercedes ve Hyundai gibi markaların önemli tedarikçisi olan Farplas, global araç projelerinde yer alabilmek için 2008 ortasında Hindistan'da üretime başladı.

Çelebi Holding Hindistan'da: Çelebi Hava Servisi'nin çoğunluk hissesini elinde bulundurduğu CHS/Nas India konsorsiyumu, Mumbai (Bombay) Chhatra-

YATIRIMDA "HİNDİSTAN KANUNLARI"

- İnşaat projeleri: Doğrudan yabancı yatırımlara yüzde 100 açık.
- Konut ve gayrimenkul: Perakende ev satışında yabancı yatırıma izin yok. Yapı malzemeleri üretimi ve tatil yeri, otel, ticari mülk gibi entegre yatırımlarda devlet onayı ile yüzde 100 yatırım yapılabilir.
- Havaalanı altyapısı: Yeni projelere yüzde 100 yabancı girişimci izni bulunuyor. Mevcut projelere en fazla yüzde 74 yatırıma izin var.
- Reklamcılık ve sinema: Sinema sanayinde bazı şartlar aranmakla birlikte, söz konusu sektörlerde otomatik onayla yüzde 100 yabancı yatırıma izin veriliyor.
- Oteller, turizm ve lokantalar: Otomatik onay ile yüzde 100 oranında yabancı yatırıma izin var.
- Bilgi teknolojileri: Yazılım ve elektronikte otomatik onay ile yüzde 100 oranında doğrudan yabancı yatırım izni var.
- Otomotiv: Yabancı yatırım sınırı yok. Otomatik onay mümkün.
- Bankacılık: Yabancı portföy yatırımları dahil olmak üzere devlet özel bankacılıktaki yabancı yatırım üst sınırını yüzde 74'e kadar artırdı. Devletin sahip olduğu bankalarda doğrudan yabancı yatırım yüzde 20'yi geçemiyor. Her şartta ödenmiş sermayenin en az yüzde 26'sının yerli ortağın elinde olması gerekiyor. Yabancı bankaların bağlı ortaklıkları bu gereklilikten muaf. Yabancı Kurumsal Yatırımlar yüzde 49 ile sınırlandırılmış. Hindistan'daki yabancı bankalar ana bankalarının şubeleri ya da bağlı ortaklıkları olarak çalışabiliyorlar.
- Tarım: Yabancı yatırımcılar çiftçiliğe giremezler ve tarım arazisi sahibi olamazlar. Tohum, çiçekçilik, bahçivanlık, hayvan çiftliği, su ürünleri çiftliği, sebze ve mantar tarımına otomatik onay ile sınırsız izin var. Devletten şartlı onaylanmak üzere çay yetiştirmekte de sınırsız izin bulunuyor. Şirketin öz sermayesinin yüzde 26'sını Hintli bir ortağa ya da halka 5 yıl içinde bırakmak gerekiyor. Hiç bir şart olmadan çiçekçilik, bahçivanlık, su ürünleri, tohum üretme geliştirme ve hizmetlerinde otomatik onayla yüzde 100 yabancı girişimci olanağı bulunmuyor.
- Savunma ve stratejik sanayiler: Yabancı yatırım yüzde 26 ile sınırlandırılmış durumda. Savunma Bakanlığından lisans

“Hindistan’a stratejik yaklaşırsa fırsatlar değerlendirilebilir”

TÜRKİYE VE HİNDİSTAN ARASINDAKİ TİCARETTE DENGELER HİNDİSTAN LEHİNE İŞLİYOR. YATIRIMLARDA VE İŞBİRLİKLERİNDE İSTENİLEN VERİM YOK. DEİK TÜRKİYE-HİNDİSTAN İŞ KONSEYİ BAŞKANI CEFİ KAMHI, HİNDİSTAN’IN FIRSATLARININ STRATEJİK ADIMLAR VE KARARLILIKLARLA TÜRKİYE LEHİNE ÇEVİRİLEBİLECEĞİNİ İFADE EDİYOR.

Türkiye ile Hindistan arasında ticaret hacminde ticaret dengesi sürekli olarak Türkiye, aleyhine sonuçlanıyor. Türkiye’nin Hindistan’a ihracatı çok düşük, ithalatı çok fazla. Türk ihracatçıları, Hint pazarında aktif rol alamıyor. Türkiye-Hindistan İş Konseyi Başkanı Cefi Kamhi, Hindistan pazarında ihracatı arttırmak için kararlı ve karşılıklı menfaat ilişkilerinin somut olarak yaratılacağı bir strateji belirlenmesi gerektiği üzerinde duruyor. Kamhi “İş konseyinin önerileri ve çalışmalarını devam ediyor, fakat Türkiye’nin karar veren mercileri, Hindistan’daki fırsatları iyi değerlendirip, stratejik bir şekilde Hint pazarında yatırım ve ihracata yönelik adımlarını atmalı” diyor. Bu dönemden sonra Türkiye-Hindistan İş Konseyi Başkanlığı’nı devredeceğini de belirten Cefi Kamhi ile Hindistan pazarını ve Türkiye’ye sunduğu fırsatları konuştuk...

İki ülke ticaretinde Türkiye aleyhine olan denge nasıl aşılabılır?

Bu aleyhimize dengede “Neden ülkemizde dışarıdan girdisi fazla olan sektörlerin üretimleri gelişmiyor?” sorusunu sormak lazım. Örneğin Hindistan’dan kimyasal ürünler alıyoruz. Madem Türkiye, petrol ve gaz gibi kimyasallarda bir enerji

“GENETİK BİLİMİ VE SAĞLIK SEKTÖRÜ İYİ İŞBİRLİKLERİ YARATABİLİR”

Hindistan ne tür yatırım ve işbirlikleri için fırsatlar barındırıyor?

Hindistan’da başlayan altyapı projelerinden dolayı inşaat sektöründe işbirliği olanakları değerlendirilmeli. Ayrıca ülkenin yükselen genetik bilimi ve sağlık sektörü iyi işbirlikleri yaratabilir. Hindistan, Asya’da Çin, Japonya, Pakistan gibi ülkelerle birlikte en büyük nükleer araştırmalar yapan ülkeler arasında yer alıyor. Hintlilerin bu deneyimleri ve bilgisinden yararlanılabilir. Hindistan, gelecek dönemde inanılmaz işbirliklerine sahne olacak ülkelere birisi ama Türkiye bu konuda erken ve kararlı davranmazsa birçok fırsatı kaybedebilir.

geçit yolu bazı yatırımlar yapılırken eksik sektörlerimizin de nasıl teşvik edileceği düşünülmeli. Biz Konsey olarak bu konularda ancak yol gösterici olabiliyoruz, yaptırımıcı bir yetkimiz yok. Fakat gerek Ekonomi Bakanlığı gerek ticari firmalarımız ile bölgeye olan ihracatımızın artırılması üzerine yakın işbirliği içindeyiz. Konsey olarak, Ekonomi Bakanlığı ile ticaretin iyileştirilmesine yönelik görüşmeler yaptık. Bu konudaki taleplerimizi ve sunumlarımızı aktardık. Ayrıca Hint mallarının bazıları, özellikle tekstil ve kimyasal ürünler, koruma tedbirleri yüzünden, Körfez Ülkeleri’ndeki ticari şirketler üzerinden geliyor. Dolayısıyla Hindistan ile ticaretimizde bu bakımdan da bir zorluk yaşıyoruz.

Ihracata yönelik artış için aşılması gereken mevcut sorunlar nelerdir?

Şu anda Hindistan’da bankacılık sektöründe direk bir ilişkimiz yok. Temsilcilik bazında bankalarımız var. Çoğu akreditifler genelde İngiltere gibi ülkeler üzerinden açılıyor. Ulaşımında ise bir tek THY sefer yapıyor. İki ülke arasında sefer sayıları artırılmalı. Diğer havayolu firmaları da bu pazara ilgi göstermeli. Hindistan’dan bir havayolu, Türkiye’ye seferler düzenlemek istiyor, havacılık kurumlarının buna bir cevap vermesi gerekiyor.

Hindistan’da yatırımlarda zorluklar çıkarılıyor mu?

Hint pazarı oldukça değişik ve karışık bir yapıya sahip. Birkaç büyük firmamız orada faaliyetlerde bulunuyor. Fakat Hindistan’da bazı durumlar kolay yatırım gerçekleştirme imkanlarını da ortadan kaldırılabiliyor. Birkaç sene evvel, Sabancı Grubu’nun Hindistan’a otomotiv sektöründe yatırım yapma kararı vardı. Fakat o kadar engellemelerle karşılaştılar ki gittiler Mısır’da kurdular tesisi. Bu olumsuz örneğe rağmen son zamanlarda, Hindistan’da yatırım ve işbirliklerinin önü de hızla açılıyor.

Altyapı yatırımları büyük bir fırsat, Türk yatırımcılar burada nasıl yer alabilir?

Hindistan’da şu anda altyapı yatırımları giderek hız kazanıyor. Fakat Türk inşaat firmaları bu durumdan yeterince faydalan-

“CESARETLİ BİR KARAR İLE PAZARI PATLATMIŞTIK”

Ben, Türk-Çin İş Konseyi Başkanıyken, rahmetli Turgut Özal ile Pekin’deydik. “Türk ihracatçıların kredi imkanları olmadığını ancak barter ‘yani takas’ ticareti gibi bir yöntem olursa Çin pazarına girebileceklerini” söylemişti. O günlerde, Türkiye’nin Çin’e ihracatı 90 milyon dolar civarındaydı. Bir gecede kararname imzalandı, Türkiye’ye fakslandı ve ertesi sabah Resmi Gazete’de yayımlandı. Türkiye böylece o dönemin meşhur demir-çelik, gübre ve kömür ticaretini başlattı. Ben Türk-Çin İş Konseyi’ni bıraktığımda Çin ile ticaret 17 milyar dolara yükselmişti. Dengeliydi, aleyhimize değildi. Şimdi, tabii Çin’in teknolojik üstünlüğü de söz konusu ve dengeler değişti. Fakat o dönem gösterilen cesaretle bir karar ile “pazarı patlatmıştık!”. Hindistan pazarında da böylesine bir kararlılık ve cesaret gösterilirse. Stratejik bir hamle yapılırsa Türk ihracatçısı ya da yatırımcısı orayı fethedebilir.

Delhi’nin metro projesine Türk müteahhitleri giremedi. Bunun yanında liman projelerinde STFA, orada çok uzun zamanlar gayret gösteriyor.

Bunun gibi iş sahaları ülkeler arası yapılabilecek bir protokolle sağlanmalı. Örneğin Türkiye, “benim müteahhidime iş verirken ben de sana yatırım kredisi açacağım diyebilir. Kel alaka Afrika’da birçok yerde yer alan ülkeye krediler veriyoruz ama hiç kimsenin aklına Hindistan gelmiyor. “Otoyol inşaatında, şehircilik inşaatında ben sana kredisiyle birlikte müteahhit veriyorum, sen de bu yatırımları Türk şirketlerine aç” demiyor! Birçok ülkeye parça parça kredi vermektense Hindistan’da katma değer yaratan iş sahaları için “odak nokta” strateji belirlenip, krediler sağlanarak başarı elde etmek düşünülmeli. Eğer bizim müteahhitlerimiz her yerde başarılıysa, bence Hindistan’da da başarılı olurlar. Bu tür girişimlerin bir ülke stratejisi olması lazım. Ayrıca Hintli müteahhitlik firmaları

KÜLTÜRLERİN ZENGİNLİĞİ

HİNDİSTAN'DA KÜLTÜREL VE DİNİ ÇEŞİTLİLİK ÜLKENİN EN ÖNEMLİ ZENGİNLİĞİ OLARAK DİKKAT ÇEKİYOR. HİNT SİNEMASI VE MUTFAĞI DÜNYAYA KENDİNİ KABUL ETTİRMİŞ. İNEKLERİN DOKUNULMAZLIĞI İSE HİNDİSTAN'IN DÜNYACA BİLİNEREN EN İLGİNÇ YÖNÜ...

1947 tarihinde İngiltere'den bağımsızlığını kazanan Hindistan, federal cumhuriyet yönetimine sahip. Hindistan'da 28 eyalet ve yedi birlik bölgesi bulunuyor. Hindistan'da yasal altyapı ise 1950 anayasasına ve İngiliz hukukuna dayanıyor. Uzun süre İngiliz hakimiyetinde kalan ülkenin bugün resmi dilleri arasında Hintçeden sonra İngilizce geliyor. Hindistan'daki büyük şehirlerde hemen hemen herkes İngilizce konuşabiliyor.

HAYAT TARZINI DİN BELİRLİYOR

Bütün Hint geleneklerinin ayrılmaz parçasında dini öğeler geniş yer tutuyor. Birçok Hintli için din, günlük işlerden eğitim ve politikaya kadar hayatın her safhasına nüfuz ediyor. Hindistan; Hindu, İslam, Hıristiyanlık, Jainizm, Sihizm ve diğer sayısız dini geleneğe ev sahipliği yapıyor. Hindu-ların çoğunlukta olduğu ülke; Endonezya'dan sonra sayıca en kalabalık Müslüman nüfusa da sahip.

ÖZGÜR İNEKLER

Hinduizmin başlangıcından beri inek Hindistan'da en kutsal hayvan olarak görülüyor. İstemeyerek de olsa ineğin öldürülmesi büyük bir günah sayılıyor. İnekler cadde ve sokaklarda diledikleri gibi dolaşabiliyor. Tapınaklara girdiğinde dahi kimse onlara dokunmuyor hatta saygıyla se-

lamlıyor. Bütün canlıların ruhları olduğuna inanan Hindular, ölümden sonra tekrar dünyaya gelineceğine bir önceki hayatını uygunsuz biçimde geçiren bir ruhun hayvan vücudu içinde yeniden doğabileceğine inanıyorlar. Bir çoğu bu nedenle sadece bitkisel besinlerle besleniyor. Bütün hayvanlara büyük saygı gösteriyorlar. Birçok Hindu, meyve ve sebzelerde bulunan kurtçukları dahi özenle çıkarıp onları doğaya bırakır.

KAST DÜZENİNİN ETKİSİ SÜRÜYOR

Kast düzeni, Hindistan'da uzun süredir hüküm sürüyor. Hayatlarının her alanında bu düzenin etkisi hâkim. Hindistan'daki kast sisteminde sınıflandırma; zenginlik ya da fakirlik durumuna göre yapılmıyor. Başlıca ölçütler; ritüel saflık ve meslek durumları. Belli başlı dört ana tabaka ve bunların alt sınıflarından oluşan kast sisteminde; aynı kast içindekiler, ancak birbirleriyle evlenebiliyorlar. Bu yüzden akraba evlilikleri yaygın. Kimin hangi mesleği yapacağını da kast sistemi belirliyor. Bir dönem kast farklarından dolayı birlikte yemek dahi yenmiyordu. Bollywood efsanesini yarattılar Bollywood adı Hollywood ve Bombay (Mumbai) isimlerinden oluşturulmuş. Hindistan kültürü ve yaşamı, Hindistan dışında özellikle

Hint Filmleri ile tanınıyor. Hint filmlerindeki müzikal ve dans içerikli sahneler kendi tarzını oluşturuyor. Filmleri gibi baharatlarıyla ön plana çıkan Hint mutfağı da dünyada ilgi uyandırıyor. Balık ve tavuk etinin dışında et kullanılmıyor. Ülkede uluslararası fast food zincirleri dahi vejetaryen/vegan menüler sunuyor. ■

Mohandas Karamçand Gandhi

Hindistan Bağımsızlık Hareketi'nin siyasi ve ruhani lideri. Gerçek ve kötülüğe karşı aktif ama şiddet unsuru içermeyen direniş ile ilgili olan Satyagraha felsefesinin öncüsü. Bu felsefe, Hindistan'ı bağımsızlığına kavuşturdu ve dünya üzerinde vatandaşlık hakları ve özgürlük savunucularına ilham kaynağı oldu. Gandhi, Hindistan ulusunun babası olarak kabul edilir. 2007'de Birleşmiş Milletler, Gandhi'nin doğum günü olan 2 Ekim'i "Dünya Şiddete Hayır Günü" olarak ilan etti.

